Ч. 76. Львів, середа дня 7 (20.) цьвітня 1904. Річник VIII.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . . . . 20 кор.
на пів року . . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . . 1·70 кор.
За границею:
на цілий рік . . 16 рублів або 36 франків
на пів року . . 8 рублів або 18 франків
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановнх псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. **пл. Домбровского** (Хоружчини). Експедиция місцева в Агенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Непевні вигляди.

(X) Ві вторник 19. н. ст. с. м. почала ся весняна сесия державної ради, але який буде єї вислід, сего поки-що на певно сказати не можна, хоч з усїх боків глядять на неї з повною зневірою. Сими днями др. Люеґер висловив ся справедливо, що єму сором бути послом в державній радї, котра нїчого не робить і прогайновує дорогий час і крівавий гріш податників. Так висловив ся теперішнїй проводир нїмецкої чвірки, але єго товариші др. Ґрос і барон Д'Ельвер та прибувший на Моравію з нагоди недавного там віча др. Шікер зовсїм не виявили охоти до якого небудь порозуміня з Чехами, а навпаки відзивали ся в доволї войовничім дусї, так проти внутрішнього урядованя ческою мовою, як і проти засновин другого ческого унїверзитету.

Чиж серед таких обставин можна сподївати ся, щоби Чехи змінили своє становище, залишили обструкцию?! Правда, виконний видїл молодоческого сторонництва в Празї приняв до відомости дотеперішне поступоване послів і полишив їм самим рішенє що-до дальшого поступованя. Можна лише припускати, що тепер не будуть они спиняти вибору делеґаций, позаяк і польске Коло на се буде наставати і Славяньский Союз устами д-ра Шустершіча зазначив перед одним дневникарем, що не дораджує на разї хватити ся особливо в сїй хвилї сего скрайного способу.

Але й між Чехами протягом великодної перерви проявила ся певна переміна і можна добачати, що они за склонність до яких небудь уступок готові би завернути з дотеперішньої безплодної а навіть шкідної для них самих полїтики. Вжеж їх обструкция в державній радї викликала обструкцию в ческім соймі, а тим самим спинила там спромогу направи вельми розстроєних краєвих фінансів. Сими днями дуже поважний посол молодоческий, наслїдник пок. Кайцля, професор Фідлєр промовляв в Карлинї і вказав зовсїм щиро на те, що оружє обструкциї є вельми небезпечне для тих, що ним грають ся, що значна частина ческого народу не згоджує ся вже на таку тактику і бажає реальної роботи, котра би краєви приспорила економічні користи. Він виразно зазначив, що розрив з Угорщиною вийшов би на шкоду Чехів, котрі тим самим підлягли-б ще більше перевазї Нїмцїв і длятого не можна тепер мріти про державно-правну проґраму ческу, а треба змагати до союза з Угорщиною, щоби тим способом двигнути могутність монархії.

Менше більше в тім дусї промовляв недавно і др. Форшт, а др. Крамарж намагає ся знов висунути на перед виборчу реформу, щоби тим нагнати страха Нїмцям. Все те вказує, що Чехи глядять способу, якби видобути ся із сутичів, серед яких они опинили ся.

З нїмецких послів др. Ебенгох, горішньо-австрийский маршалок вказував також на неможливість дальшого такого розладу, а яко спосіб до поправи сих неможливих відносин вказав потребу виданя виконних законів до XIX. артикулу основних законів державних. Правительство мало би внести в радї державній предлоги відповідні, а на той час повинна би устати обструкция, бо ухвалене таких виконних законів лежало би в інтересї всїх сторонництв. Однак ми з свого боку сумнїваємо ся, чи за виданєм таких законів потягали-б дуже beati possidentes Нїмцї а так само і польске Коло.

Яко перша і одинока точка дневного порядку першого засїданя посольскої палати уміщений буджет на 1904. В інтересї всїх сторонництв було би перевести таку розправу буджетову і се могло би подати спромогу до виходу з обструкцийної блуканини, але чи й се доведе до цїли, на се вельми непевні вигляди.

Допись.

З Косівщини.

Микета Микетюк, син Гриця з Ізбора, пов. Радівцї, продав дня 16. червня 1897 товариству Waldindustrie-Actien-Gesellschaft in Izwor дерева в лїсї за 700 зр. на вируб. За рік потім товариство вирубало лїс і вивезло. Опісля купило то саме товариство дерево в лїсї у других господарів і вимовило собі дорогу на спровадженє того дерева до ріки почерез людскі ґрунти, — роз. за відшкодованєм. Дорога випала також через ґрунти Микети Микетюка, та що дорога ішла полем Микетюка в »колїно«, тож товариство зробило собі дорогу на впростець сїнокосами. Колиж Микета Микетюк не пускав тою дорогою, товариство на се не зважало, та не те, що собі дорогу зробило, але єще по боках звоювало одну фальчу і 30 пражин (близько 2½ мор.); колиж Микетюк жалував ся на се в судї (Селєтин), то »капітан« (начальник суду) Вайсман заспокоював, що »я сам заплачу вам шкоду« і дїйсно дав в осени 1902. р. на руки Домки Микетюк, жени Микети, 35 зр. 20 кр. яко відшкодоване.

Згадане товариство зайшло гуцула штучкою, бо закликало Микетюка до своєї »канцеляриї« і каже: »п. фервальтер (якийсь Гайт) має присягати за тебе(!). – На що має пан за мене присягати? — Ну, як не хочеш, аби пан присягав, то підпиши ся«. — Гуцул темний підписав ся, а через якийсь час прилетїв »якийсь фантівник зі суду« — і гуцул обернув 46 зр., бо »коровку зафантував«. Коли сторона покривджена була у начальника суду і давала гроші, »то капітан не хотїв брати, бо я не до того і справив до нотара, того, що пхав ся на депутата, та му Бог не допоміг (Бляндy), котрий під той час був в судї«. Вайсман зі скрупулятности робив се, бо, здає ми ся, під той час мав дисциплїнарку, при котрій закидали єму таки свої, що через кілька років ужиткував ся повозом, кіньми а навіть і фірманом Давіда Шерфа з Яблоницї, на котрого ґешефти я звертав публично увагу, та годї менї якось заінтересувати тим індивідуум судові власти. — І хтож би повірив, щоби Вайсман не платив Шерфови за фіру, особливо коли єму (Вайсманови) вдались конї Шерфа! Може нї в околици Селєтина, нї в самій радовецкій стадниї (з Яблоницї до Селєтина буде до 60 км.), не було таких відповідних коний, як у Шерфа! Шерф ґешефтсман, сам ме невигоду зносити, щоби іно другому »за добру заплату« догодити. Парадніїші конї парадніїший поїзд відступив п. Вайсманови, а сам мусїв тривдатись на тарадайцї до Селєтина, де то не одну, не дві справи треба було перевести, закупна пайок лїсів на »Кобилї Малиш« — у малолїтних. В самім судї селєтицкім сьміялись з уступств Шерфа, та вкінци посьміяв ся він зі всїх, бо хоть пан беціркеріхтер їздив в єго поїздї парадно, а він на тарадайцї, то за то пішов єго ґешефт парадно, бо, як кажуть, купив він лїси на »Кобилї Малиш« за несповна трийцять тисяч зр., а відпродав зараз за триста тисяч зр.! Правда! не один горіх треба було Шерфови згризти! Не одного — не одну з малолїтних треба було до продажи зробити повнолїтним, не одного знову запеченого гуцула, котрий не склонював ся до продажи, мусїли пани переконувати арґументами, »дурню! чого ся спираєш продати, коли п. Шерф купив уже таких 70 паїв, то і ти твій мусиш продати!« Та якось пішло. Троха клопотів поніс сам Давид Шерф, а трохи його сини. Подїлили ся, бо Шерф всїм дїлить ся зі синами. Віншує Шерф z rybkiem на різдво, або з новим роком панів, то підписує ся, як до кождого ґешефту, David Schärf & Söhne — хотя в серединї повінчованя каже за себе »ech«. Підписує який-такий урядовий урядовий »кавалок« Давід Шерф, бо є з ласки б. старости Сабата війтом в Яблоници, то і там підписує ся David Schärf et Söhne. А що наші гуцули бачуть в урядових особах, хоть би й таких, як Шерф, взорець, то Іван Попівчук, бувший війт в Жабю, як оповідають, хотїв подібно підписувати ся,—та що був бездїтним, то з жінкою.

Та цур і Шерфови і Попівчукови, через них забув би Микету Микетюка. Тож за него маю єще тільки доповісти: Свою кривду став доходити судом і після засуду ревізийного з 17. лютого 1903 ч. 15.130 заплатив він товариству 215·63 К, котрі у жида на 10% позичив, на руки нотара д-ра Blande — контркандидата до сойму Авр. Ончуля. Адвокатам заплатив гуцул 48 К без стемплїв і своїх ходів. Як єще так »заопікують« ся зо два рази гуцулом, то готовий »кандидат« до Канади.

Японьско-росийска війна.

З Порту-Артура.

Про погибель »Петропавловска« кружить єще одна версия, яка твердить, що не міна до вні, але пекольна машина в серединї корабля спричинила вибух. Сю машину могли підложити китайскі, або корейскі робітники, яких уживано на корабли до послуги, а які могли сповняти шпіоньску і зрадницку службу. На всякий спосіб сьвідчило би се сумно про догляд на корабли, колиб ся причина була правдивою. Однак певним є, що »Петропавловск« потонув головно в наслїдок експльозиї власних маґазинів амуниції, бо чути було виразно дві скоро по собі наступаючі детонациї. Макаров, єго штаб і більша часть офіцирів удали ся були як-раз тодї під поміст до їдальнї і сидїли при снїданю. Корабель так скоро затонув, що нїхто зпід помосту не успів виратувати ся. (З того видко, що не було анї небезпечности, анї неладу у відвороті росийскої ескадри).

Порт-артурска ескадра засуджена тепер на цілковиту пасивність, а що буде придержувати ся сеї тактики, доказом сего є факт, що, як доносять з Петербурга, новий єї адмірал Скридлов, поїде до Порт-Артура аж за місяць, коли балтийска фльота вирушить в дорогу на далекий Схід. — Тимчасом Анґлїйцї вже розсївають вісти, що Порт-Артур вже занятий, що Японцї вже висїли на півострові Квантун і тим способом опанували вже зади російскої позиції на лївім серезї ріки Ялю. Ба, Daily Chronicle доносить під вчерашною датою з Шангайкван, що залога прибувшого там парохода бачила японьску фльоту, зложену з 26 воєнних кораблїв і 100(!) перевозових кораблїв на північ від Порт-Артура, в чілїйскім заливі. Ся фльота поплила в північнім напрямі; припускають що поїхала до Кайчу, на полудневий схід від Нїючвану. Не знати скілько ще правди є на сих донесенях, однак се певне, ще Японцї стали тепер необмеженими панами на Жовтім мори і що

ситуация стала критичною

для Росиян. Денебудь ґен. Куропаткин сконцентрує свої війска і нехай єму і удасть ся відперти виладоване японьских війск, то всеж се буде єго коштувати богато маршів і труду запровянтованя, а тимчасом японьска фльота забере назад свої війска і за кілька годин висадить їх вже в иншім місци, ослабленім доконаною концентрациєю. Тому ледви чи не було би порадн́ійше цофнути ся в глубину краю, оставивши побережя свобідні до занятя Японцям — крім добре укріпленого Порт-Артура — і в сей спосіб примусити Японцїв до сухопутної борби. Однак і ся евентуальність має свої небезпечні сторони, бо кождий, хотяй би припадковий, або і позірний успіх по сторонї Японцїв, они уміють зі звичайною собі реклямою роздути до величезних розмірів в тій цїли, щоби цїлу жовту расу підбурити против Росиї. Вже і тепер невтральність Китаю стає більше чим проблєматичною, а російскі дневники з обавою доносять, що китайскі великі торговельники в Москві зачинають ліквідувати свої інтереси, а се певний знак, що Китай вже в невдовзї виступить чинно против Росиї. Отже, як сказано, вказане тепер тактично відступлене від берегів Жовтого моря, стає стратеґічно майже неможливим. Перший акт російско-японьскої траґедиї кінчить ся отже дуже інтриґуючо, — цікаво тепер, як зачне другий акт ґен. Куропаткин.

Нові вісти.

Дописуватель париского Eclaire інтервенїював австрийского капітана ґр. Шептицкого, який супровожає російскі війска в Манджуриї. Ґр. Шептицкий запевнив, що запровянтоване вояків є добре і що мобілїзация відбуває ся правильним способом. Перед серпнем не можна надїяти ся великих битв. Впрочім вислїд війни є несумнївний, бо російска армія стоїть висше японьскої і єї побіда є певна. Petite Parisiénne доносить, що цар вицофує 800 міліонів свого приватного маєтку з заграничних банків і складає їх в російских банках. Цар мав заявити, що в данім разї ті суми віддасть російскому народови без проценту і на довільні сплати. — З Петербурга доносять, що над рікою Ялю положенє незмінене. Задля осторожности находить ся російска передна сторожа в віддаленю 600 метрів від Японцїв, на однім з островів; Японцї цофають ся звичайно на ніч з над берега ріки.

Новинки.

— **Календар.** В середу: руско-кат. Георгія; рим.-кат. Аґнети II. — В четвер: руско-кат. Келестина. Іродіона; рим.-кат. Анзельма.

— **Із Станиславова** пишуть нам: З царства галапасів. Минулого тижня споре число сьвящеників нашої епархії складало в консисториї »доповняючий іспит« з права церковного, як кажуть за те, що в своїм часї поміж радними міста Коломиї звертали увагу на се, що атец Семйонов по звісних »здєлках« у самій Коломиї є невідповідним кандидатом на коломийского пароха. Позаяк рівне право для всїх, то цікаво знати, коли буде такий самий іспит з права церковного для тих членів нашої кацапскої капітули в Станиславові, що довший час не давали спокою станиславівскому послови до ради державної, Свертнї, щоби своїм впливом в Колї польскім у Відни не допустив (!) до номінациї »гайдамаки« Хомишина на епископа. Ось куда зайшли наші капітульні прошаки. Наколи зважить ся, що пос. Свертня не є католиком а протестантом (кальвіном), то просимо всїх щирих Русинів виробити собі понятє о моральній вартости нашої кацапскої капітули. Для таких людий ми не можемо мати найменшого поважаня і о сїм повідомляємо Впр. Митрополичий Ординарият. — *Станиславівский парохіянин* в імени многих.

— **Аматорске представленє на Ланах** коло Камінки струм. В минулу Томину недїлю відбуло ся в Ланах заходом молоденьких членів місцевої читальнї »Просьвіти« аматорске представленє триактової комедийки »Сельскі аристократи сорокових літ«. Просторе підсїнє двірскої коршми було переповнене переважно селяньством з Ланів і Лапаївки, між котрим було трохи камінецкого міщаньства та інтеліґенциї. Всї з нетерпеливостию очікували піднесеня занавіси, яка пишалась в рясній зелени смеречини, прикрашена з гори ще синьо-жовтими хоругвками. Цікавість публики була велика, бо се на Ланах мала бути перша театральна вистава, а аматори-самоуки, молоді хлопцї та дївчата, власними силами і працею довели до сего сьвята. Они самі були ініцияторами єго, режісерами і всїм; одним словом робили все своїми власними, хлопскими силами! І здавало ся, що комедийка „Сельскі аристократи“ своїм слабим переведенєм акциї, вийде дуже мляво так, що єї селяньство не зрозуміє. Але навпаки! Молоденькі аматори не лиш вивязали ся зі своєї задачі знаменито, але своєю незвичайною як на перший раз грою, справили слабі сторони комедийки і публика була перенята до одушевленя, бо вірна і характерна гра аматорів показувала перед нею житєву, не силувану а щиру дійсність! Однак мушу на те замітити, що заслуга аматорів у віді́граню сеї штучки буде ще більшою, коли скажу, що при кінци першого акту крикнув хтось з надвору: „Горить!“ Зробилась метушня і все з криком звалило ся до дверий. Але на щастє, се був лиш пострах, якого нагнав котрийсь із наших „прихильників“, запаливши на гостинци трохи соломи, щоб в той спосіб перервати представленє. Але хоч всї перестрашились, однак вернули зараз на своє місце і по кількох хвилях запанував попередний спокій і представленє пішло дальше та скінчило ся щасливо. Знаменито свої ролї відіграли: Михайло Литвин в ролї Солтиса, Софія Койда в ролї Теодозиї, солтисової жінки, Авксентий Лиско в ролях Нестора та Сруля, Михайло Койда в ролї Патика, та Терентий Литвин в ролї Ляндєдраґона. Також вдоволяючо відограли: Кость Койда ролю дяка Кафилевича, Зоська Жовтанецка ролю дячихи Анастазиї, Теофіля Лиско ролю їх доньки Юстиси і Михайло Яремко та Іван Середа. Коротко — всї ті аматори-читальники повисшу комедийку під кождим зглядом відіграли знаменито! Се перше поводженє заохотить їх до дальшої працї в тому напрямі, до чого щасть їм Боже! Вкінци належить згадати, що місцевий парох о. Кароль Бардин, дуже радо і охочо запомагав молодих аматорів своєю щирою, вітцївскою радою в тім дїлї. *А. В.*

— **З Снятина** доносять нам, що в великодну недїлю вечером кружок аматорів відограв в »Міщаньскій Читальни« 3-актову комедию »Лихий день«. Аматори списали ся так добре, що на загальне бажанє мусїли другого дня повторити се представленє. Саля була оба рази прямо набита публикою переважно міщанами. Годить ся замітити, що руска інтеліґенция снятиньска як духовна так сьвітска явила ся численно на обох представленях. Такі вистави придали би ся як найчастїйше устроювати, аби розбудити присипане житє між снятиньскими міщанами. Відчитів в Снятинї нема, зборів нїяких — то бодай аматорскі вистави могли би зводити разом міщаньство.

— **З судової салї.** Перед трибуналом присяжних судиїв у Львові відбула ся вчера розправа проти п. Вяч. Будзиновского і о. Вас. Маньовского з Ягольницї, обжалованих за обиду чести почтового асистента Кремера в Чорткові через поміщенє в »Дїлї« дописи п. з. »Польский гакатизм на почтї«. Вже з сих слів можна догадати ся, о що ходило, однак для ясности наведемо також зміст акту обжалованя: Дня 28. серпня м. р. до почтового уряду в Чорткові прийшов о. Василь Маньовский з Ягольницї, як зізнали сьвідки, трохи зденервований і застукав до ві-

---

Др. Андрій Чайковский.

Із степеня на степень.

(Дальше).

V.

Зимою два роки потім я вибирав ся одного ранка йти до міста за чимось. Мій товариш, з котрим я мешкав тодї на третім поверсї, виїхав був до дому. У мене кипів біля порога самовар. У тій ранній годинї я почув на подвірю сеї каменицї бренькіт ґітари і охриплий сьпів:

О oczko me!
O gwiazdko ma!

Я підійшов до вікна, відчинив його і заглянув в низ. На подвірю стояло з ґітарою обдерте індивідуум, яких цїлі сотнї волочать ся по Львові. Розглядало ся довкола по вікнах, чи звідки не капне де-що. Я зачинив вікно і став наглядати, чи самовар закипів.

Минуло так кілька мінут. Я приткав самоваровий комин і запарив чайник. В тій хвилї застукав хтось до дверий і за хвилю всунув ся до моєї комнати чоловік з ґітарою в руцї.

Се була властиво вязанка ріжного лахмітя перевязаного півперек крайкою. Кілько там було в купі старих сурдутів, пальтів і обероків, я не числив, але було дуже болато. Усе те було ще в горі обвязане якимсь волїчковим шаликом, за котрим сховала ся борода і вуха, старанно схоронені перед морозом.

Те саме довге волосє, що вкривало вуха з гори, спадало йому на чоло. Лице було блїде, серединою трохи почервонїле від морозу. Нїс почервонїв страшенно і обріс ледом. В закостенїлих від зимна пальцях держав стару почорнїлу ґітару.

Я дививсь допитливо на него, бож се був той сам сьпівака з подвіря.

— Не пізнаєте мене? — проговорив охриплим голосом. З рота бухнув на мене сопух горівки.

Такий сопух вправляє мене звичайно в лихий гумор, тож я і тепер всердив ся:

— Чого тут чоловіче лїзеш?

— Не пізнаєте мене? Перепрашаю дуже, я Баєрский. Вибачайте, я вас заглянув у вікнї і приходжу зложити моє поважанє. Ви такі все були ласкаві для мене, ще тодї в касарни — тямите? Тож я гадав, що й тепер не відженете нещасливого Баєрского. — Він скривив ся немов до плачу. Менї жаль його стало.

— А хтож би вас пізнав під тою купою лахів? Ну добре, загрійте ся.

Баєрский поставив обережно свій інструмент під стїною, відсунув трохи рукави і став гріти закостенїлі пальцї до самовара. Я взяв чайник і став наливати чай.

— От я вам дам зараз склянчину чаю, то ви розігрієтесь. Сїдайте.

Баєрский все ще кучкав коло самовара.

— Що з вами діє ся, чоловіче? Не вже-ж ви на таке зійшли, що сьпіваєте по подвірях?

— А так, бодай би я був тодї з шпиталю не вийшов, як ви мене відіслали. Я гадав, що справдї умру, та не дали на мою біду і на те, щоб переконати ще більше о людскім лайдацтві. — Він встав від самовара, оглянув ся за своєю ґітарою і сїв коло стола на кріслї.

— Щож? Ви все нарікаєте на публику?

— Публика не перестала бути лайдацкою в моїх очах, але суть, то є були ще більші розбишаки в моїм таки товаристві...

— Се ви гадаєте за того актора, що вас обмовляв?

— Сей ще найменше, але послухайте, що зі мною зробили мої спільники. Лєщиньский мене окрадав в безличний спосіб: те, що не видав, то записував, а те що справдї видав, записував вдвоє. Я йому у всїм вірив. Я ще на мою біду завів романс з його жінкою, ну, а Лєщиньский буцїм-то того не видїв. Коли я пішов до шпиталю, він викупив цїлий театральний інвентар, концесию мав і майнув в сьвіт. Гроші забрали буцїм-то жиди за довги. Я вернув ся, а він мене і знати не хоче. Кажу: прийми мене за актора! А він каже: з тебе, небоже, нїякий актор, ти на сценї деревяний, у тебе таланту нї за макове зерно. Чуєте? У мене таланту нема? Тямите ту сцену в касарнї, таж я сотворений до траґедиї, — неправда-ж? От се мене обурило, я йому плюнув в очи і пішов. А знаєте, де мої гроші поділи ся?... Директорова вкрала. Я вам вже казав, що мав з нею зносини... Отже ми були разом в каварнї, відтак пішли до окремої комнати... Гроші мої пропали...

— Не ходи Грицю на вечерницї..

— Гадаєте, що я тому не винен? Вона сама, бігме. Вона мене нарочно заманила, упоїла, а відтак обікрала.. Я потому тиняв ся по сьвіту, належав до кількох труп, та всюди менї не

конця каси та закликав піднесеним голосом по руски, аби асистент почти Яків Кремер приняв від него грошевий переказ. Урядник справджував рахунки, на які ждав підурядник Он. Данилюк і тому отворив віконце, звернув увагу, що пукати не вільно та просив хвильку заждати. О. Маньовский ще більше настійчиво закликав: »Прошу сейчас приняти переказ, ви-бисьте ту цілий день бавили ся, а я не маю часу«. П. Кремер по укінченю своєї чинности взяв переказ о. М., але що був писаний олівцем, звернув єго надавцеви. Наслідком сего о. Маньовский написав нотатку до »Діла« обидливу для п. Кремера. — На вчерашній розправі по переслуханю сьвідків присяжні судиї потвердили поставлені їм питаня, 1) що через брак належної уваги п. Будзиновского, яко відвічального редактора »Діла« появила ся нотатка, в якій закинено п. Кремерови нечесні учинки і згірдні прикмети; 2) що о. Маньовский як автор тої нотатки фалшиво обжалував п. Кремера через подане видуманих фактів та 3) закинув п. Кремерови згірдні прикмети, який через то міг попасти в погорду в очах публичної опінії. Трибунал на основі вердикту судиїв присяжних засудив о. Маньовского на кару 14 днів арешту в обміною на гривну 70 К, а п. Будзиновского на 40 К гривни. — Не входимо в те, як та справа на почті збула ся, бо єї порішив вже суд, але звертаємо увагу ш. дописувателів ґазет, що такі дразливі квестиї належить подавати як найвірнійше, аби на них не міг ніхто реаґувати анї §. 19-им, анї судом.

— **З Тернополя** пишуть нам: Дня 13. с. м. приїхав ту віцепрезидент кр. ради шкільної др. Едвин Плажек в товаристві кр. інспектора д-ра Майхровича на візитацию шкіл. Першого дня др. Плажек звидів будинки обох ґімназий, аби пересьвідчити ся, які хиби мають обі ґімназиї з огляду на збільшене фреквенциї учеників. Дня 14. с. м. візитував др. Плажек учительску семинарию мужеску і прислухував ся лекциям. Опісля в товаристві д-ра Майхровича пішов до рускої ґімназиї і був на кількох годинах науки. Пополудни приймав збори професорів обох ґімназий. Слідуючого дня др. Плажек в товаристві окружн. інспектора шкільного п. Хмуровича візитував мужеску і женьску школу виділову, опісля звидів польску ґімназию і реальну школу, а пополудни звидів бурси і 1-клясову народну школу в Загробели. Вечером того дня відїхав до Львова.

— **Нещасливі пригоди**. В Нагуєвичах, самбірского повіта, при стріляню на великодні сьвята пук моздір, а відломок зеліза так сильно ударив в бік 20-літного Миколу Рурака, що він боре ся зі смертию. — В Лужку долішнім в Самбірщині дня 9. м. Мария Матолич гріла оковиту в ринці над огнем. Нараз оковита запалила ся. Матолич почала єї гасити спідницею, але так незручно, що запалила ся спідниця і сорочка і Матолич так тяжко попарила ся, що по кільканайцяти годинах муки померла.

— **Зелізниця Львів-Підгайці**. Міністерство зелізниць рескриптом з дня 14. с. м. приняло в засаді проєкт поміщеня двірця зелізниці Львів-Винники-Підгайці на Личаківскій рогачці, звідки поведено би шляхи сеї зелізниці, один до Персенківки, а другий до Підзамча. Заразом міністерство дозволило, аби на основі сего проєкту переведено ревізию траси, яка має відбути ся в найблизших днях під проводом інж. Косіньского.

— **Вісти з Буковини**. З Кіцманя доносять до одного з черновецких дневників, що виборці більшої посілости при наступаючих виборах соймових наміряють поставити кандидатуру Феліксa Пасакаса на місце п. Казиміра Богдановича, який немов то не хоче на будуче кандидувати. Сему перечить Gazeta Polska на основі інформаций із компетентних кругів і вважає сю вістку за звичайну містифікацию.

— **Зі сьвіта**. На вершку вежі Айфель в Парижи мають устроїти стацию телеґрафу без дроту, яка буде служити до зносин межи військовими властями а военною фльотою на каналї Ляманш і Атлянтийскім океанї. — Межи Марконїм а чорногорским правительством відбувають ся переговори в справі злуки Антівари з містом Барі в Італії телеґрафом без дроту. — До Триєсту прибуло 470 путників з Лїнцу, які їдуть до Єрусалима. — Підводне судно, яке потонуло в часї маневрів коло Портсмут в Анґлії, витягнено з моря.

— **Пожари**. В Радловичах коло Самбора згоріло в ночи на 16. с. м. пять домів. Огонь вибух в стайни і мав бути підложений. — В Снятині знищив онодї огонь всї господарскі будинки і дім Миколи Матеїка, заможного господаря. Шкода не була обезпечена. Матеїк ратуючи дитину, тяжко попарив ся. Причина огню незвісна.

— **Сватанє з проповідниці**. Мілїонер Джемс Снеель, що має в Небрасці (в Америці) великі стада худоби, жив довгі роки в відлюдних околицях і не мав нагоди пізнати ся з жіночим сьвітом. Серед таких обставин годї єму було оженити ся. Аж отсе звернув ся він до одного сьвященика в Омага з просьбою, щоби той пошукав єму доброї, розумної та побожної жінки. Сьвященик був такою просьбою троха заклопотаний, але що то ходило о мілїонера, приобіцяв помочи. Після того в недїлю проповідуючи о сопружестві, спімнув о просьбі мілїонера. Вістка ся очивидно розлетїла блискавкою по сьвіті. Не минуло 24 годин, надійшли до мілїонера сотки листів від пань, лакомих на мілїонерові череди. Щось зі 20 підприємців подружних вислало до пана Снееля своїх аґентів. Ще до тепер приходить до него денно поверх 150 любовних листиків.

— **Купелї в Японії**. Gil Blas подає отсї інтересні подробиці о незвичайнім замилуваню Японців до харности: Мало є горожан в королївстві мікада, котрі уважали-б за злишне взяти бодай раз на день купіль в теплій водї о 40° R. Єсли найпростїйший японьский зарібник занедбує щоденну купіль, уважають єго співтовариші за нехлюя. В теплїйший порі року купають ся заможнїйші верстви найменше три рази денно. Зимних купелїв не люблять Японцї, за те купають ся в так горячій водї, що часом виглядає се, немов би они хотїли там живцем зварити ся. В столици Токіо, що числить $1\frac{1}{2}$ мілїона жителїв, находить ся 1000 публичних лазень, а крім того майже кождий дім має свою власну лазню. По селах уживають вельми примітивного способу. Виволїкають на гостинець ванну, ставлять єї на низьких підпорах, наливають води, підставляють маленьку піч з углями і щасливий мужик входить голий в очах всїх до теплої купелї. Коли проходжувати ся по улицях японьского міста, то, заглянувши на дальше положені подвіря, можна побачити, як неодна із дочок дому виходить з хати і йде прямо до ванни. При тім молода Японка є цїлком гола, а побачивши чужоземця, цїлком сего не встидає ся. Усьміхає ся лиш, посилає поздоровлене і влїзши по шию в воду, купає ся без найменшої церемонії. Купіль така триває звичайно довго, але сли чужинець зажде трохи, побачить знова молоду Японку повертаючу в повнім блеску своєї наготи домів. Ся манїя купаня є головно розширена в гористих околицях. Оповідають з жартом о однім японьскім селї, що мешканцї єго день і ніч перебувають в теплій купели з каменем на плечах, а се тому, щоб не забрала їх вода зі собою. В декотрих околицях жалують ся Японцї перед чужинцями, що в лїтних місяцях є брудні, тому що можуть купати ся лише два рази денно. »Кількож разів купаєте ся в зимі?« питав ся подорожний. — Чотири або пять разів — відповідає — а дїти ідуть до ванни сейчас тодї, коли лиш їм стає зимно«. Впрочім харність Японців є дешевим люксусом. Пересїчна цїна ванни в публичних лазнях не перевисшає 3—6 сотиків. Мило завели у Японців Іспанцї, а навіть назва мила (шабон) походить з Іспанії. Передтим уживали рижової муки, що і тепер мож подекуди стрітити.

— **Конкурси** оголосили: нотарияльна палата у Львові на посаду нотаря в Гвіздци а евентуально в иншій місцевости, з речинцем вношеня подань до 15. мая; — уряд громадский в Буску на посаду міского лїкаря з платою 1000 К річно, з речинцем вношеня подань до 15. мая.

— **Родимцї!** Не забувайте на приватну жіночу семинарию у Львові, удержувану Тов-ом педаґоґічним і присилайте постоянні жертви! Вписуйтесь громадно в члени сего Товариства і вирівнуйте залеглости. Вписове виносить 1 К. Пренумеруйте часопись для дїтий „Дзвінок“ і часопись „Учитель“, так щоби они могли при більшім числї передплатників стати на ще висшім щебли і відповісти всїм бажаням сьвідомих читачів. Адреса касиєра: А. Алиськевич (ул. Кохановского 15 Б.)

— **Дрібні вісти**. Сенїором Ставропигійского Інститута вибрано в Томину недїлю знова радн. Николая Гарасимовича. — Проф. Грушівский і др. Франко виїхали в цїлях наукових до Риму і вернуть за місяць. — В Празї вибух тиф, що принимає щораз більші розміри. — В Підволочисках 50-лїтна Оцевска, засуджена за волокитство на 3-тижневий арешт, вхопила в судовій сали хрест і ударила ним жандарма так сильно в голову, що зранила єго смертельно. — Брідскі москвофіли відбули онодї в Бродах збори своїх приклонників і хрунїв в справі виборів до сойму. Збори заявили ся проти канд. п. Барвіньского і рішили аґітувати за кандидатурою атця Еффіновича.

— **З львівскої архиепархії**. Канонїчну інституцию одержали оо.: 1) Корнило Гумецкий на Спас, 2) Ярослав Гургула на Томашівцї, 3) Теодозий Кинасевич на Підгородє і 4) Зиновій Перфецкий на Іванчани. Завідательства одержали оо.: 1) Василь Зацерковний в Волкові, 2) Симеон Кизима в Коростові, 3) Петро Рудакевич в Пальчинцях, 4) Віктор Несторович в Сороках і 5) Стефан Василик в Чолганах. В пропозицию на парохію Козьова приняті: 1) Йосиф Дикий, 2) Артемій Авдикович, 3) Плятон Карпиньский і 4) Іван Юрків. На конкурс з речинцем по 28. мая виставлена парохія Вовків, щирецкого деканата.

йшло. Не дали менї дірвати ся до путнїйшої ролї, всї мене дразнили директором, ну і по просту з заздрости не давали менї порядної ролї. Я знеохотив ся і плюнув...

— А менї здаєть ся, Баєрский, що ви за часто заглядали до фляшки.

— То з горя, далебі з горя. Часом випив, і то сильно випив, як було за що. Бо подумайте, мати гроші і талант, іменно талант і зійти через злобу других нї на що, то дуже болюче. А так випєш сивухи, то инакше стане, в голові заморочить ся і горе забудеть ся. Ви того не досьвідчали? Нї, ну, ви богач, та яке у вас горе може бути...

— Який я, чоловіче, богач, що говорите дурниці? де ви бачили моє богацтво?

— Нї, ну, не сердьте ся. У мене тепер кождий чоловік богач, у кого свій сухий кутик, бо у мене його нема. Я сплю геть за містом на Янівскім... Знаєте? та чому би не знали? Ви тамтуди по варті ходили... Там така шопа, ми там, то є такі як я траґіки, спимо, лїтом чи зимою.

— Чомуж ви не возьметесь до якої працї?

— А яку я працю умію? Нїчого. Впрочім хто такого обдертюха прийме? До фізичної роботи я нездатний, бо у мене нема сили, ледво лажу.

(Конець буде).

В кождій рускій хатї повинна бути на стїнї **мапа всеї Руси-України**, видана Р Тов-ом педаґоґічним у Львові. (Величина : 75×59 цм.). Коштує лише **40 сот.** Молодїж при науцї чи забаві все буде мати перед очима наглядний образ нашої великої Вітчини.

Телеґрами

з дня 19. цьвітня.

Віденъ. Нинїшне засїданє палати послів отворив през. ґр. Фетер о 11. год. Приступлено на жаданє Чехів, котрі ведуть дальшу обструкцию, до дословного відчитуваня внесень та інтерпеляций.

Париж. Аґенция Гаваса доносить з Атин: Нїмецкий цїсар Вільгельм не поїде до Корфу, як се заповіджено. Приготованя на привіт цїсаря здержано.

Сміля. Емір Афґанїстану просив індийского віцекороля, аби єму прислав якого доброго лїкаря-оператора, бо припадково став тяжко ранений кулею. Віцекороль вислав єму свого прибічного лїкаря.

Петербург. В Севастополи почали ся частинні маневри чорноморскої фльоти. Контрадмірал Нєбоґатов проводить маневрам з панцирника »Чесма«. До ескадри належать шкільні кораблї: »Березань«, »Прут« і »Днїстер«, канонїрки »Терець« і »Уралець« та міновий транспортовець »Дунай«.

Берлин. В нїмецких кольонїях полудневозахідної Африки нїмецке війско звело дня 13. с. м. кровавий бій з Герерами і приневолило їх уступити до Овзумбо. Битва тревала 10 годин. По нїмецкій сторонї погиб командант віддїлу: капітан Баґеньский, один поручник і 7 рядових; ранених було: 7 вояків і 1 офіцир.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.

Від 16. до 30. цьвітня 1904.

Нова величава проґрама!

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В недїлю і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і 8. год. вечером. Що пятницї **High-Life** представленє. Білєти вчаснїйше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч 9. у Львові.

Товариство взаїмних Обезпечень в Кракові.

Виказ найвисших цїн

по яких землеплоди в 1904 р. могуть бути обезпечені від граду.

Позиция	Рід землеплодів	В судових повітах Галичини і Буковини			
		А. Андрихів, Балигород, Бяла, Беч, Бохня, Бжеско, Бжостек, Бжозів, Буковско, Хшанів, Цєнжковичі, Чорний Дунаєць, Домброва, Дембиця, Добчиці, Дукля, Динів, Фриштак, Глоґів, Горлиці, Грибів, Ясло, Яворжно, Йорданів, Кальварня, Кенти, Кольбушова, Краків, Кросцєнко, Кросно, Кшешовичі, Лежайск, Лїманова, Лєско, Лїшки, Лютовиска, Ланьцут, Маків, Мелєц, Мілївка, Мшана долїшна, Мушина, Мислиничі, Неполомиці, Ніс о, Новий Санч, Новий Торг, Осьвєнцїм, Пільзно, Підґуже, Переворск, Радлів, Радомисль, Ропчиці, Розвадів, Риманів, Ряшів, Сянок, Скавина, Слємень, Соколів, Старий Санч, Стрижів, Тарнобжеґ, Тарнів, Тухів, Тичин, Улянів, Устрики, Вадовиці, Велячка, Виснич, Заклїчин, Жабно, Затор, Жмигород, Живець.	**Б.** Белз, Бірча, Борщів, Бібрка, Богородчани, Болехів, Болшівці, Бориня, Бурштин, Буск, Ходорів, Цїшанів, Делятин, Добромиль, Долина, Дрогобич, Дубецко, Глиняни, Городок, Гвоздець, Галич, Городенка, Яблонів, Янів, Ярослав, Яворів, Калуш, Камінка, Комарно, Коломия, Коссів, Краковець, Куликів, Кути, Любачів, Львів, Лука, Мединичі, Мельниця, Миколаїв, Мостиска, Мости в., Надвірна, Немирів, Нижанковичі, Обертин, Оттинія, Підбуж, Печеніжин, Прухнїк, Перемишль, Перемишляни, Рава р., Радимно, Радехів, Рожнятів, Рогатин, Рудки, Самбір, Сїнява, Судова Вишня, Сколє, Снятин, Сокаль, Солотвина, Станиславів, Старе місто, Стара сіль, Стрий, Щирець, Товмач, Товсте Турка, Тисьмениця, Угнів, Винники, Войнилів, Заболотів, Заліщики, Жабє, Жовква, Журавно, Жидачів.	**В.** Броди, Бережани, Бучач, Будзанів, Чортків, Грималів, Гусятин, Копичинці, Козова, Лопатин, Микулинці Монастириска, Нове село, Олесько, Підгайці, Підволочиска, Золотий Потік, Скалат, Тернопіль, Теребовля, Вишнівчик, Залізці, Збараж, Зборів, Золочів.	**Г. Буковина.** Боян, Чернівці, Дорна Ватра, Ґурагумора, Кімполюнґ, Кіцмань, Путілля, Радівці, Садаґура, Селетин, Серет, Солька, Станівці, Сторожинець, Сучава, Вашківці над Черемошом, Вижниця, Заставна.
поз.		поз. / корон за 100 кґ.	поз. / корон за 100 кґ.	поз. / К за 100 кґ.	поз. / К за 100 кґ.
1	Жито озиме	1 / 14·—	1 / 13·—	1 / 13·—	1 / 13·—
2	Жито яре	2 / 13·—	2 / 12·—	2 / 12·—	2 / 12·—
3	Пшениця озима	3 / 18·—	3 / 17·—	3 / 17·—	3 / 16·—
4	Пшениця яра	4 / 17·—	4 / 16·—	4 / 16·—	4 / 15·—
5	Ячмінь	5 / 14·—	5 / 13·—	5 / 12·—	5 / 12·—
6	Оркіш	6 / 14·—	6 / 13·—	6 / 12·—	6 / 12·—
7	Овес	7 / 13·—	7 / 12·—	7 / 11·—	7 / 10·—
8	Гречка (Татарка)	8 / 14·—	8 / 13·—	8 / 12·—	8 / 11·—
9	Кукуруза	9 / 12·—	9 / 11·—	9 / 11·—	9 / 10·—
10	Просо	10 / 12·—	10 / 11·—	10 / 10·—	10 / 10·—
11	Горох звичайний (білий і зелений)	11 / 15·—	11 / 14·—	11 / 13·—	11 / 12·—
12	Горох (Вікторія)	12 / 20·—	12 / 18·—	12 / 18·—	12 / 17·—
13	Біб	13 / 14·—	13 / 12·—	13 / 12·—	13 / 12·—
14	Бобик	14 / 13·—	14 / 11·—	14 / 11·—	14 / 11·—
15	Фасоля звичайна	15 / 18·—	15 / 17·—	15 / 16·—	15 / 15·—
16	Сочевиця звичайна	16 / 15·—	16 / 14·—	16 / 14·—	16 / 13·—
17	Ленча	17 / 12·—	17 / 11·—	17 / 11·—	17 / 11·—
18	Лубінь жовтий	18 / 10·—	18 / 9·—	18 / 9·—	18 / 9·—
19	Тимотка	19 / 44·—	19 / 42·—	19 / 40·—	19 / 40·—
20	Конюшина червона	20 / 130·—	20 / 125·—	20 / 120·—	20 / 120·—
21	Конюшина біла	21 / 140·—	21 / 135·—	21 / 130·—	21 / 125·—
22	Конюшина шведска	22 / 140·—	22 / 135·—	22 / 130·—	22 / 125·—
23	Ріпак зимовий	23 / 22·—	23 / 20·—	23 / 18·—	23 / 18·—
24	Ріпак лїтний	24 / 20·—	24 / 18·—	24 / 16·—	24 / 16·—
25	Льнянка (Льниця, Ржий)	25 / 15·—	25 / 13·—	25 / 12·—	25 / 12·—
26	Конопне волокно	26 / 40·—	26 / 40·—	26 / 38·—	26 / 36·—
27	Насїнє конопне	27 / 16·—	27 / 14·—	27 / 12·—	27 / 12·—
28	Лен волокно	28 / 48·—	28 / 46·—	28 / 44·—	28 / 44·—
29	Насїнє льну	29 / 24·—	29 / 22·—	29 / 22·—	29 / 22·—
30	Мак	30 / 50·—	30 / 50·—	30 / 50·—	30 / 50·—
31	Аниж росийский	31 / 44·—	31 / 42·—	31 / 40·—	31 / 40·—
32	Аниж плоский	32 / 48·—	32 / 46·—	32 / 44·—	32 / 44·—
33	Бульба	33 / 3·—	33 / 2·50	33 / 2·—	33 / 2·—
34	Хміль **за 50 кільоґр.**	34 / 130·—	34 / 125·—	34 / 125·—	34 / 120·—
35	Лоза кошикарска 1-лїт. з морґа	35 / до 100·—	35 / до 80·—	35 / до 70·—	35 / до 60·—
36	Лоза кошикарска 2-лїт. в морґа	36 / 100 до 120·—	36 / до 100·—	36 / до 90·—	36 / до 80·—
37	Конюшина червона на пашу (плід з одного морґа покосу)	37 / до 100·—	37 / до 80·—	37 / до 70·—	37 / до 60·—
38	Тютюн з морґа	38 / —	38 / до 300·—	38 / до 300·—	38 / до 300·—

Солома в відношеню до вартости зерна повинна числити ся мінїмально:

	В судових повітах означених буквою **А.**	В судових повітах означених буквою **Б.**	В судових повітах означених буквою **В.**	В судових повітах означених буквою **Г.**
з пшеницї, жита, ячменю, вівса і стручкових землеплодів	в $^1/_6$ части вартости зерна	в $^1/_8$ части вартости зерна	в $^1/_{10}$ части вартости зерна	в $^1/_{10}$ части вартости зерна
з гречки	$^1/_{10}$ „	$^1/_{10}$ „	$^1/_{10}$ „	$^1/_{10}$ „

При льнї буде числитись завсїди $^1/_3$ обезпеченої вартости на сїмя, а $^2/_3$ на личко.
„ коноплях „ „ „ $^1/_4$ „ „ „ „ „ $^3/_4$ „ „

Соломи кукурузи не буде приймати ся до обезпеченя (лише само зерно) без підвисшеня задатку.

Видає і відповідає за редакцию **Лев Лопатиньский**.

З друкарнї В. А. Шийковского.